

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

GRUP HERMES

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúcia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell Editorial: Xavier Albertí (president), Joan Villarroja (vicepresident), Joan Ballester, Maria Favà, Lluís Foix, Rosa Font, Jordi Maluquer, Jaume Oliveras, Vicent Sanchis, Llorenç Soldevila, Antoni Vila Casas i Pep Collellidemont (defensor del lector).

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Anna Maria Ribas (Gerència Comercial), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció), Concepció Casals (Distribució) i Ricard Forcat.

Keep calm

Francesc Canosa

Sant Jordi 364

Sant Jordi és el dia que Catalunya sembla un país de veritat. És una jornada que de tan real és surreal. Tot-hom té una felicitat de melindro i xocolata desfeta. Totes les imatges semblen fetes amb mil filtres digitals. Costa trobar uns ulls tristos o una fesomia malcarada. Tot té un aire de balneari i d'una bona educació que cedeix el pas. A vegades penso que el dia de Sant Jordi el meu país no és el meu país. Fins i tot em sento un extra-terrestre sota un pluja d'aigües termals mentre una nimfa s'apropa i compta els minuts perquè el desig deixi de ser desig. Sant Jordi estava com una galeta al bany maria. Record de placenta. Tot ve de temps immemorials: de dies de cavallers, princeses, dracs i roses de transfusió de sang pels amants. Però no és fins al segle XX que comencem a regalar llibres. L'amor sense matèria va coix i el 7 d'octubre de 1927 a la vida breu de la flor l'aparellem amb un llibre: que és etern com una barana de ferro i emparra l'esperit com un roser.

Però el sol de camisa desbotonada i l'aparador de l'Exposició Internacional de 1929 fan que finalment Sant Jordi quedi fixat al dia d'avui. Aquell any els llibres més venuts van ser: *Les Dictadures*, de Francesc Cambó; *El Cercle màgic*, de Puig i Ferrater; *Cartes meridionals*, de Josep Pla; *Cafè, copa i puro*, de Josep Maria de Sagarra; la traducció catalana de *Don Quixot* i *Les llàgrimes de Sant Llorenç*, de Pere Coromines. En castellà, Pérez Galdos, Pío Baroja, diccionaris i obres tècniques. De la venda total, un 75% era llibre en català. Vaja, tot com ara. Fa pensar que el més venut sigui el llibre de Cambó: home d'encerts i errors. Polític que veia en aquella obra que països com Espanya abraçaven les dictadures per guarir la seva falta de democràcia. Institucions que no servien, no donaven resposta, partits partidistes i que no actuaven per l'interès general... Què dir? Avui, com el 1929, continuarem endiumençant-nos de roses i llibres, però crec que els 364 dies restants també haurien de ser com Sant Jordi. Dies d'un país que s'estima de veritat, no d'un amor fet d'hores.

LA CREACIÓ LITERÀRIA EN CATALÀ TÉ ESCASSA RECEPCIÓ SOCIAL

Hèctor Bofill

Escriptor

Voluntat de permanència

Sant Jordi representa una oportunitat magnífica de difusió de la literatura catalana. És una sort per a una cultura com la nostra haver concebut aquesta efemèride amb tota la litúrgia del passeig per les parades, de la compra i, tal vegada, de la lectura d'un llibre. Aquest dia, doncs, constitueix un bon pretext per fer un balanç de l'estat de les nostres lletres i de la seva influència en l'imaginari col·lectiu; una valoració que, en aquest darrer aspecte, ens fa transitar per un considerable pessimisme.

LA SÒLIDA PRESENCIA d'alguns autors en narrativa que, a més, tenen una remarcable projecció exterior, com Jaume Cabré o Albert Sánchez Piñol, no pot dissimular el greu dèficit que tenim plantejat: el de l'escassa recepció social que té la creació literària en català, especialment la que pretén aportar una renovació estètica des del coneixement de la tradició, la que participa de la idea d'alta literatura i la que, almenys fins l'adveniment de l'anomenada postmodernitat, traça l'eix principal d'una comunitat cultural.

LA FRACTURA ES PERCEP EN EL PRESENT, però té les seves principals conseqüències en la relació amb els escriptors del passat i en la continuïtat futura de les obres. Si no hi ha consciència dels aspirants actuals a integrar-se en el panteó cultural (quins són els primeres espases encara en actiu) és improbable que es valorin i, sobretot, es llegeixin les autoritats del passat, de la mateixa manera que produeix un considerable esfereïment que tot el bagatge literari que hem generat algun dia s'esvaeixi en l'oblit. Tenim seriosos problemes en la relació entre escriptors i lectors, en la manca de diàleg entre les generacions anteriors de creadors i el públic del present i en la mediació institucional (poder públic, editorials, mitjans de comunicació, ensenyament i universitats) que hauria de vincular les obres amb els seus intèrprets.

L'ANY PASSAT VAM CELEBRAR l'any Espriu ienguany celebrem l'Any Vinyoli; a banda del lloable esforç d'actes i commemora-

cions impulsats des de la Generalitat i des de determinats ajuntaments, s'ha produït una recuperació social efectiva d'aquests autors? La seva penetració en els cicles formatius, en el discurs de les elits polítiques i intel·lectuals ha es-

tat més intensa? S'han incentivat visions crítiques que aportin nous perfils interpretatius a les obres dels autors esmentats? Hi ha més gent, en definitiva, que conegui Espriu i Vinyoli, que els llegeixi i que els valori de la que hi havia abans? La resposta és probablement negativa, i ho és perquè farcir de taules rodones o de lectures institucionals un centenari és insuficient per reconstruir els nexes d'una societat literària que la desídia i la frivolitat han col·locat al caire de l'extinció.

POSEM MÉS exemples d'aquesta inanitat que, certament, atemoreixen: el gran Baltasar Porcel ens va deixar el 2009. Gairebé cinc anys després del seu traspàs, qui llegeix la seva sumptuosa obra? Quantes novel·les seves es vendran avui? Quins estudis han sorgit que ofereixin noves propostes hermenèutiques de *Cavalls cap a la fosca* o d'*El cor del senglar*? I això que estem parlant de tot un Premi d'Honor de les Lletres Catalanes amb molta presència en vida en els mitjans de comunicació, d'una persona que la gent poc avesada a llegir almenys coneixia. El públic, en un altre sentit, sap qui són poetes de l'envergadura de Màrius Sampere o de Francesc Garriga, el primer dels quals ens ha regalat aquesta temporada un nou llibre de versos? Sap que els poderosos narradors Julià de Jòdar i Miquel de Palol han publicat remarcables novetats? Ho saben, o ho volen saber aquells que passen per ser professionals de la literatura, especialistes en el seu camp?

AQUEST ÉS UN DELS ORÍGENS de les mancances que denunciem i és (amb les notables excepcions de Sam Abrams, Pere Ballart o Jordi Julià) la completa manca de sol-

lència d'un discurs crític que, com a mínim, generi diàleg. No es tracta sols que aquest discurs seleccioni amb una base teòrica al darrere materials d'acord amb una proposta estètica, sinó sobretot que forgi incentius per a la lectura, per al debat i per al judici. I que aquest fòrum sigui seguit des de les institucions, tot començant per l'escola i la universitat. El procés sobiranista no anirà enlloc sense un substrat cultural fort. Com afirmava l'enyorat Joan Triadú, la cultura és la nostra principal "infraestructura" nacional en part perquè allò que roman de les nacions, tot parafrasejant Hölderlin, ho funden els poetes.

HYE YOUNG YU

Tenim seriosos problemes en la relació entre escriptors i lectors, i entre les generacions anteriors de creadors i el públic del present